

HARS AKADEMİ ULUSLARARASI HAKEMLİ KÜLTÜR-SANAT-MİMARLIK DERGİSİ
HARS ACADEMY INTERNATIONAL REVIEWED CULTURE-ART-ARCHITECTURE JOURNAL

Cilt / Volume 5, Sayı / Issue 1
Haziran / June 2022, e-ISSN 2636-8730

YÖNETİM / EDITORIAL BOARD

Başeditör / Editör in chief

: Doç. Dr. Hatem TÜRK

Editör yrd. / Assistant editors

: Dr. Hilal ÖZKAYA

Nurgül GÜRSOY

Merve ÖZBAYRAK

Alan Editörü / Section editör

Güzel Sanatlar-Moda ve Tekstil Tasarımı

: Doç. Dr. H. Nurgül BEĞİÇ, İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye

Tarih

: Doç. Dr. İbrahim ÜNGÖR, Erzincan Üniversitesi, Erzincan, Türkiye

Eski Türk Edebiyatı

: Doç. Dr. Lokman TAŞKESENLİOĞLU, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye

Yeni Türk Edebiyatı

: Dr. Hatice GÜNDOĞAN, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye

Mimarlık

: Dr. Murat Erdal DERE

Sosyoloji	: Prof. Dr. Şirin DİLLİ, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Coğrafya	: Dr. Hüseyin SARAÇOĞLU, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Türk Dili	: Doç. Dr. Ahmet Turan TÜRK, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye
Halk Bilimi	: Doç. Dr. Mehmet ÖZDEMİR, Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye

DERGİ EKİBİ / JOURNAL TEAM

Editörler / Editors

İngilizce Dil Editörü	: Heves BOZBAĞ - Meltem BAKIR
Almanca Dil Editörü	: Haydar TÜRK
Yazım ve Düzeltme Editörü	: Emine GUT
Mizanpaj Editörü	: Cansu BAŞ

Sorumlular / Responsible

Yazı İşleri Sorumlusu	: Doç. Dr. Hatem TÜRK
İntihal Kontrol Sorumlusu	: Gülcan ŞANDA
İndeks Sorumluları	: Dr. Hilal ÖZKAYA - Emine BAYRAM
Son Okuma Sorumlusu	: Kebire SALI
Sosyal Medya Sorumlusu	: Ali TÜRK

Tarandığı Dizinler / Indexes

DANIŞMA KURULU / ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Abdullah Şengül	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye
Prof. Dr. Abdülselam Arvas	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Prof. Dr. Alpaslan Ceylan	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Prof. Dr. Asiye Mevhibe Coşar	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
Prof. Dr. Ayabek Bainiyazov	Ardahan Üniversitesi, Ardahan, Türkiye
Prof. Dr. Burul Sagımbayeva	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan
Prof. Dr. Ceenbek Alimbayev	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan
Prof. Dr. Doğan Yörük	Selçuk Üniversitesi, Konya, Türkiye
Prof. Dr. Enver Töre	Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye
Prof. Dr. Erdoğan Erbay	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Prof. Dr. Fatih Başbuğ	Akdeniz Üniversitesi, Antalya, Türkiye
Prof. Dr. Fatih Sakallı	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Fehim Huskoviç	Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Üsküp, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti
Prof. Dr. Funda Kara	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Prof. Dr. İbrahim Solak	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye
Prof. Dr. İbrahim Tüzer	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Prof. Dr. İsmail Hakkı Nakilcioğlu	Uşak Üniversitesi, Uşak, Türkiye
Prof. Dr. Keziban Tekşan	Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Aça	Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Naci Önal	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye
Prof. Dr. Mehmet Sarı	Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar, Türkiye
Prof. Dr. Murat Karataş	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye
Prof. Dr. Muratbek Kocobekov	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan
Prof. Dr. Nebi Özdemir	Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Öcal Oğuz	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Özkul Çobanoğlu	Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Prof. Dr. Reyhan Ayşen Wolff	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Prof. Dr. Salahaddin Bekki	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye
Prof. Dr. Sedat Maden	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Prof. Dr. Selim Hilmi Özkan	Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Prof. Dr. Sezai Balcı	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Prof. Dr. Soner Akpınar	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye
Prof. Dr. Vahit Türk	İstanbul Kültür Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Prof. Dr. Yalçın Sarıkaya	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Prof. Dr. Zeynep Erdoğan	Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Prof. Aydın Uğurlu	Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Doç. Dr. Âdem Koç	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Gözlü	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet İhsan Kaya	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Keskin	Samsun Üniversitesi, Samsun, Türkiye
Doç. Dr. Ahmet Turan Türk	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye
Doç. Dr. Ali Rıza Yağlı	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Doç. Dr. Aydın Efe	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Doç. Dr. Ayşegül Koyuncu Okca	Pamukkale Üniversitesi, Denizli, Türkiye
Doç. Dr. Benevşe Rzayeva	Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi, Bakü, Azerbaycan

Doç. Dr. Berat Açıl	Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Doç. Dr. Bilgin Güngör	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, Türkiye
Doç. Dr. Burhanettin Keskin	The University of Mississippi, Mississippi, Amerika
Doç. Dr. Bülent Şığıva	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye
Doç. Dr. Can Şen	Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye
Doç. Dr. Elmira Məmmədova-Kekeç	Bakü Avrasya Üniversitesi, Bakü, Azərbaycan
Doç. Dr. Emel Koşar	Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
Doç. Dr. Emine Bilgehan Türk	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Doç. Dr. Evrim Ölçer Özünel	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Ankara, Türkiye
Doç. Dr. Fatih Güzel	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Doç. Dr. Ferhat Korkmaz	Batman Üniversitesi, Batman, Türkiye
Doç. Dr. G. Özlem Ayaydın Cebe	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Nevşehir, Türkiye
Doç. Dr. Gazanfer İltar	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Doç. Dr. H. Nurgül Begiç	İzmir Demokrasi Üniversitesi, İzmir, Türkiye
Doç. Dr. Halil Erdem Çocuk	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Karaman, Türkiye
Doç. Dr. Haluk Öner	Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye
Doç. Dr. Hatem Türk	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Doç. Dr. İbrahim Üngör	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye
Doç. Dr. Jumali Shabanov	Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi, Taşkent, Özbekistan
Doç. Dr. Lokman Taşkesenlioğlu	Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Halil Erzen	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Türkiye
Doç. Dr. Mehmet Özdemir	Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye
Doç. Dr. Mesut Tekşan	Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye
Doç. Dr. Mustafa Gürbüz Beydiz	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Doç. Dr. Nazire Erbay	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Doç. Dr. Nilüfer İlhan	Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye
Doç. Dr. Oktay Özgül	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye

Doç. Dr. Özkan Daşdemir	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye
Doç. Dr. Sedat Bahadır	Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye
Doç. Dr. Sevda Sadıgova	Bakü Devlet Üniversitesi, Bakü, Azerbaycan
Doç. Dr. Süleyman Lokmacı	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye
Doç. Dr. Taalaybek Abdiyev	Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi, Bişkek, Kırgızistan
Doç. Dr. Turgay Kabak	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Doç. Dr. Yavuz Günaşdı	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Doç. Dr. Yusuf Ziya Keskin	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Erzincan, Türkiye
Doç. Dr. Zafer Tangülü	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla, Türkiye
Dr. Abdulhakim Tuğluk	Iğdır Üniversitesi, Iğdır, Türkiye
Dr. Ahmet Niyazov	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
Dr. Ahmet Özpaya	Gaziantep Üniversitesi, Gaziantep, Türkiye
Dr. Arda Karasu	Technische Universität, Berlin, Almanya
Dr. Arzu Evecen	Çankırı Karatekin Üniversitesi, Çankırı, Türkiye
Dr. Cavit Güzel	Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye
Dr. Devrim Ertürk	Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Türkiye
Dr. Doğan Kaya	Emekli Öğretim Üyesi, Türkiye
Dr. Emel Hisarcıklılar	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Tokat, Türkiye
Dr. Ersin Kurnaz	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Dr. Fırat Caner	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
Dr. Gülseren Riganelis Özdemir	Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
Dr. Hatice Gündoğan	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir, Türkiye
Dr. Hatice Kübra Uygur	Mardin Artuklu Üniversitesi, Mardin, Türkiye
Dr. Kürşad Kara	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Dr. M. Arif Erzen	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van, Türkiye
Dr. Mete Yusuf Ustabulut	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Dr. Minehanım Nuriyeva Tekeli	Azerbaycan Pedagoji Üniversitesi, Bakü, Azerbaycan
Dr. Nejla Kayalı Orta	Mersin Üniversitesi, Mersin, Türkiye
Dr. Ömer Faruk Karataş	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye

Dr. Seda Kızıl	Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
Dr. Selda Uygur	Namık Kemal Üniversitesi, Tekirdağ, Türkiye
Dr. Seyfettin Buntürk	Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye
Dr. Sinan Dinç	Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
Dr. Tuğba Sener	Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Türkistan, Kazakistan
Dr. Tuna Beşen Delice	Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye

BU SAYININ HAKEMLERİ / REFEREES OF THIS ISSUE

- Prof. Aydın Uğurlu, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Prof. Dr. Ahmet Güngör, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
- Prof. Dr. Bilgehan Atsız Gökdağ, Kırıkkale Üniversitesi, Kırıkkale, Türkiye
- Prof. Dr. Erdoğan Erbay, Atatürk Üniversitesi, Erzurum, Türkiye
- Prof. Dr. Hülya Tezcan, Nişantaşı Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Prof. Dr. Kadir Pektaş, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Prof. Dr. Murat Koç, Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Doç. Dr. Emine Bilgehan Türk, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
- Doç. Dr. Erhan Çapraz, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, Türkiye
- Doç. Dr. Erhan Durukan, Trabzon Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
- Doç. Dr. Gülten Kurt, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, Türkiye
- Doç. Dr. Haluk Öner, Bartın Üniversitesi, Bartın, Türkiye
- Doç. Dr. Levent Küçük, Amasya Üniversitesi, Amasya, Türkiye
- Doç. Dr. Lokman Taşkesenlioğlu, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
- Doç. Dr. Mehmet Akif Korkmaz, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
- Doç. Dr. Mehmet Özdemir, Artvin Çoruh Üniversitesi, Artvin, Türkiye
- Doç. Dr. Mesut Tekşan, Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye
- Doç. Dr. Nilüfer İlhan, Yozgat Bozok Üniversitesi, Yozgat, Türkiye
- Doç. Dr. Turgay Kabak, Bayburt Üniversitesi, Bayburt, Türkiye
- Doç. Fatih Bakırcı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Dr. Ahmet Vurgun, Marmara Üniversitesi, İstanbul, Türkiye
- Dr. Bahtiyar Eroğlu, Konya Teknik Üniversitesi, Konya, Türkiye
- Dr. Betül Bayraktar, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye

Dr. Hayriye Durkaya, Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye
Dr. Hilal Özkaya, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Dr. Merve Esra Özgürbüz, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon, Türkiye
Dr. Musa Tozlu, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Dr. Mustafa Dere, Ordu Üniversitesi, Ordu, Türkiye
Dr. Neslihan Bodur, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Dr. Rasim Bayraktar, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye
Dr. Sabri Becerikli, Bursa Uludağ Üniversitesi, Bursa, Türkiye
Dr. Yavuz Selim Göl, Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye

YAZIŞMA ADRESLERİ / CORRESPONDING ADDRESS

Editör / Editor

Doç. Dr. Hatem TÜRK

Giresun Üniversitesi

hatemturk@hotmail.com

Teknik İletişim / Technical Communication

Nurgül GÜR SOY

harsakademi@gmail.com

Dergi Adres / Magazine Address

Giresun Üniversitesi

DERGİ HAKKINDA / ABOUT THIS JOURNAL

Amaç ve Kapsam

Hangi alanda olursa olsun arayan ve üreten zamanı elinde tutmaktadır. Geri kalanlarsa tüketici kimliğine razı olarak beklemeyi alışkanlık haline getirmiştir. Bu, aynı zamanda bulan ve üretenlerin dilediği gibi yaşayıp diğerlerinin de yaşamlarını yönlendirdiği anlamına gelmektedir. Denilebilir ki gelişmiş toplumlar, çalışan, arayan, inceleyen, sorgulayan ve değerlendirenlerdir.

Öte yandan iletişim araçlarının hızla gelişmesi ve bu araçların giderek küçülmesi, belge ve bilgiye ulaşımı daha kolaylaştırmıştır. Aynı zamanda bu durum, daha geniş kitlelere ulaşımı da sağlayarak arz talep düzenindeki zamanı azaltıp kitleyi çoğaltmıştır. Böylece kitle iletişim araçları bireyler ve kitleler arasındaki etkileşimi daha işlevsel ve güçlü kılmıştır. Gün geçtikçe insan, küçülen iletişim araçlarına daha bağımlı olmakta ve daha fazla sorununu bunlarla çözmeye uğraşmaktadır.

Uygarlıkların üretim ekonomisinde bu kadar ilerlemesi, sistematığın de ilerlemesine neden olmuştur. Böylece çalışmanın ötesinde işlevsel çalışmak, zamanı kullanmanın ötesinde verimli kullanmak gündeme gelmiştir ki bu, maddenin daha küçük parçalara ayrılması, tasnif, tanım ve işlevinin belirlenmesinde son derece önemli hale gelmiştir.

Sosyal bilimler, doğrunun da sürekli tartışıldığı bir alandır. Zira her birey, insan tanımını daha da genişletmeyi başarmıştır. Öyleyse bu alanlarda var olabilmeyi başarabilmek başlı başına bir değerdir. Ancak literatür bilgisi, amaç-kapsam ve sınırlılıkla birlikte doğru metodolojiye ulaşmak, bilinci açık bireyleri bu alanlarda öne taşımaktadır.

Yaşayan medeniyetler içinde Türk uygarlığı, insanlık birikimine en çok katkı sağlayanlardan biridir. Efendiliğin, alçak gönüllülüğün, temizliğin ve duruluğun başat özelliklerini oluşturduğu bu birikimde gerek dünyanın gerekse bölge coğrafyasının elde edeceği daha pek çok şey görülmektedir. Zaman zaman duraklama devirleri geçirse de ülkü ve bünye uyumu sağlandığında Türk milleti için hemen herkesi şaşırtacak başarıların kazanımı çok kolay görülmektedir. Bu uyum için özellikle sosyal bilimlerde daha özverili, daha disiplinli ve daha gözü açık olunması gerektiği düşünülmektedir.

İçe kapanık toplumların ilerleyemeyeceği gibi özellikle Türk ulusu gibi gelişmelere son derece açık, gözü hep dışarılarda, hiçbir hareketliliğe kayıtsız kalmamış milletlerde kapalılık düşünülemez. Başta, geçmişten beri katma değeri olan kültürler olmak üzere evrendeki her hareketliliği izlemek Türk bilim adamlarının öncelikli görevi sayılmalıdır.

Hars Akademi dergisi, Türk uygarlığı açısından önemli bir işlevi olan çadır / ev / oba / yurt / ülke / dünya anlamlarına da gelebilecek olan Göktürk alfabesindeki Eb / B harfini logo olarak tercih etmiştir. Bundaki amaç, dünyayla entegrasyondan geri adım atmamış Türk toplumunun her zaman genel değerleriyle yaşadığını göstermektir.

Hars Akademi dergisi, Türk kültürünün temel değerlerini alt yapısı kabul etmekle yurt içi ve dışındaki kültür sanat ve mimarlık alanlarındaki çalışmalara destek vermeyi amaçlamaktadır.

Hars Akademi dergisinin Türk kültürüne katkı sağlamasını diler, yazar, okur ve hakem olarak ilgililerin desteğini talep ederiz.

Hars Akademi dergisi; kültür, sanat ve mimarlık alanlarına yönelik araştırma, inceleme, derleme ve makaleleri kapsamına alan uluslararası hakemli bir dergidir. Dergi, bu alanlarda akademik çalışma yapan öğretim elemanı, araştırmacı ve sanatçılara yayın olanağı sunmak bilim, sanat ve kültüre katkı sağlamak amacıyla yayımlanmaktadır. Derginin yazım dili Türkçe olmasıyla birlikte Almanca ve İngilizce dillerini de desteklemektedir. Yayın hayatına Haziran 2018'de başlayan dergi, Haziran ve Aralık ayı olmak üzere yılda iki kez yayımlanacaktır.

HARS ACADEMY IDEAL

Regardless of the field, it keeps the time that seeks and produces. The rest have made it a habit to wait by consenting to their consumer identity. This also means that those who find and produce live as they wish and direct the lives of others. It can be said that developed societies are those who work, seek, examine, question and evaluate.

On the other hand, the rapid development of communication tools and the gradual reduction of these tools have made it easier to access documents and information. At the same time, this situation provided access to wider masses, reducing the time in the supply-demand order and increasing the mass. Thus, the mass media has made the interaction between individuals and masses more functional and powerful. Day by day, people become more dependent on shrinking means of communication and try to solve more of their problems with them.

The advancement of civilizations in the production economy has also led to the advancement of systematics. Thus, working functionally beyond working, using time more efficiently than using time has come to the fore, which has become extremely important in breaking matter into smaller parts, classification, definition and determination of its function.

Social sciences is a field where truth is constantly discussed. Because each individual has managed to expand the definition of human even more. So, being able to exist in these areas is a value in itself. However, reaching the right methodology with literature knowledge, purpose-scope and limitations brings conscious individuals to the fore in these fields.

Among the living civilizations, Turkish civilization is one of the most contributing to the accumulation of humanity. In this accumulation, in which mastery, humility, cleanliness and clarity constitute the dominant features, it is seen that there is much more to be achieved by both the world and the geography of the region. Although it goes through periods of stagnation from time to time, it is seen very easy for the Turkish nation to gain successes that will surprise almost everyone when the ideal and structure harmony is achieved. For this harmony, it is thought that it is necessary to be more self-sacrificing, more disciplined and more open-minded, especially in social sciences.

Just as introverted societies cannot progress, it is unthinkable for nations such as the Turkish nation, who are extremely open to developments, whose eyes are always outside, and which are not indifferent to any activity. It should be considered the primary duty of Turkish scientists to monitor every activity in the universe, especially the cultures that have added value since the past.

Hars Academy magazine preferred the letter Eb / B in the Göktürk alphabet as its logo, which can also mean tent / house / oba / dormitory / country / world, which has an important function in terms of Turkish civilization. The aim in this is to show that the Turkish society, which has not taken a step back from integration with the world, has always lived with its general values.

Hars Academy magazine aims to support the studies in the fields of culture, art and architecture in the country and abroad by accepting the basic values of Turkish culture as its infrastructure.

We wish Hars Academy journal to contribute to Turkish culture, and we request the support of those concerned as writers, readers and referees.

Hars Academy magazine; is an international peer-reviewed journal that covers research, review, compilation and articles in the fields of culture, art and architecture. The journal is published in order to provide publication opportunities to academic staff, researchers and artists who work in these fields and to contribute to science, art and culture. Although the language of the journal is Turkish, it also supports German and English languages. The journal, which started its publication life in June 2018, will be published twice a year, in June and December.

ETİK İLKELER VE YAYIN POLİTİKASI

Yayın hayatına Haziran 2018’de başlayan Hars Akademi Uluslararası Kültür Sanat Mimarlık dergisi Haziran ve Aralık ayı olmak üzere yılda iki kez yayımlanmaktadır. Derginin kısaltılmış adı Hars Akademi’dir. Makalelerde araştırma ve yayın etiğine uyan Hars Akademi, Yayın Etiği Komitesi’nin (COPE) “Dergi Editörleri İçin Davranış Kuralları ve En İyi Uygulama Rehber İlkeleri” ve “Dergi Yayıncıları İçin Davranış Kuralları”nı benimsemektedir.

Hars Akademi dergisi, Türk kültürünün temel değerlerini alt yapısı kabul etmekle yurt içi ve dışındaki kültür, sanat ve mimarlık alanlarındaki çalışmalara destek vermeyi amaçlamaktadır.

Bu anlamda kültürü oluşturan, ona katkı sağlayan; mimarlık, dil, edebiyat, tarih, coğrafya, sosyoloji, güzel sanatlar, giyim kuşam gibi folklorik unsurları içeren konuları inceleyen alanlara ait bütün yazılara derginin kapıları açıktır.

Yayımlama sürecine dâhil olan tüm tarafların (yazarlar, yayın kurulu ve hakemler) etik davranış standartlarına uygun karar vermesi gerekir. Yüksek etik standartları garanti altına almak için Hars Akademi dergisi, tüm taraflar için uluslararası standartlar geliştirmiştir. Hars Akademi dergisi, tüm tarafların bu standartlara uymalarını beklemektedir. Hars Akademi yayıncı olarak, yayıncılığın tüm aşamalarında vesayet görevini son derece ciddiye alır, etik ve diğer sorumluluklarını kabul eder.

Telif Hakkı

Yayımlanmak üzere kabul edilen makalelerdeki görüş ve bilimsel sorumluluklar yazara ait olup Hars Akademi sorumlu tutulamaz. Bununla birlikte yazar/lar çalışmalarının telif hakkından feragat etmeyi kabul ederek, değerlendirme için gönderimle birlikte çalışmalarının telif hakkını Hars Akademi’ye devretmek zorundadır. Bunun için makale yükleme aşaması sırasında karşılıklarına çıkan “Telif Hakkı Devir Formu”nu doldurup yine elektronik ortamda makale ile birlikte Dergi Park sistemi üzerinden yüklemelidir/ler.

Yayın Kurulu İçin Uluslararası Standartlar

Hars Akademi dergisi editörlerinin, Yayın Kurulu üyelerinin uluslararası standartlara (Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) belirlediği etik ilkeler. <https://publicationethics.org/>) gönüllü olarak uyması beklenir. Yayın Kurulu, gönderilen tüm yazılara ilişkin bilgileri gizli tutmalıdır. Bunun yanında gönderilen yazılar için yayın kararları almaktan sorumlu olan yayın kurulu hem okuyucu hem de yazarların ihtiyaçlarını karşılamak için çaba harcamalıdır.

Yayın Kurulu, Hars Akademi’nin kalitesini yükseltmek için çalışmalıdır. Bu nedenle bilimsel kaliteye ve özgünlüğe önem vermelidir. Aynı zamanda gerektiğinde düzeltmeler, açıklamalar, geri çekilmeler ve özürler yayımlamaya hazır olmalıdır.

Dergiye gönderilen bir makalenin yayımlanıp yayımlanmasına son olarak dergi editörü karar verir.

Yazarlar İçin Uluslararası Standartlar

Hars Akademi’ye başvuran tüm yazarların uluslararası standartlara (Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) belirlediği etik ilkeler. <https://publicationethics.org/>) uyması beklenir.

Yazarlar, yazılarının özgün olduğunu onaylamalıdır. İntihal, sahtecilik, uydurmacılık, yinelenen yayın, veri üretimi vd. etik olmayan davranışlar yasaktır. Bunun yanında yazarlar araştırmaya katılanlara fiziksel ve yasal zarar vermemeli, psikolojik istismarda

bulunmamalıdır. Ayrıca yazarlar araştırmalarına katılanlara özel yaşama gizlilik garantisi vermeli ve araştırmayı destekleyen kişileri ya da kurumları (sponsor) tanımlamalıdır.

Gerek makale içerisinde gerekse dosya adında yazar ismine yer verilmemelidir.

Yazarlar, yazılarının oluşturulmasında kullanılan tüm kaynakları kaynak listesine eklediğinden emin olmalıdır. Bir yazar yayımlanmış eserinde önemli bir hata veya yanlışlık olduğunu keşfettiğinde, derhal dergi editörünü veya yayıncısını haberdar etmeli ve makaleyi geri çekmek veya düzeltmek için editörle iş birliği yapmalıdır.

Yazarlar, herhangi bir çıkar çatışmasıyla ilgili durumu Hars Akademi'ye bildirmelidir.

Makalelerle ilgili tüm süreçler elektronik ortamda yapılmaktadır. Derginin yazım dili Türkçe olmakla birlikte Almanca ve İngilizce dillerini de desteklemektedir.

Dergiye gönderilen makaleler, başka bir dergide yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Fakat bilimsel bir toplantıda sunulmuş ve yayımlanmamış olan bildiriler yayımlanmak üzere dergiye gönderilebilir ancak bildirinun sunulduğuna ilişkin bilgi dipnotta bildirilmelidir.

Yazar/lar dergi web sayfasında verilen yazım kurallarını takip etmekle ve mutlaka bu kurallara bağlı kalmakla yükümlüdür. Yazım kurallarına ve kaynakça gösterimine uygun olmayan durumlarda dergi editörü yazıya müdahale edebilir, üzerinde düzeltme yapabilir. Süreci yetişmeyen makaleler bir sonraki sayıda değerlendirilmek üzere işleme alınacaktır.

İntihal

Hars Akademi dergisine gönderilen her makale Aralık 2019'dan itibaren editör tarafından intihal.net, 2020'den itibaren ise Turnitin programında benzerlik ve intihal kontrolünden geçirilmektedir. Yazarlar, z-intihal dâhil, intihaldan kesinlikle kaçınmalıdır. Kontrol sonrası %20 üzerinde benzerliğe rastlanan makaleler değerlendirme sürecine alınmadan yazarına iade edilir. Makalelerde ve diğer çalışmalarda intihale ve %20 üzerinde benzerliğe rastlanmadığı ve yayıma uygunluk açısından incelendikten sonra (yayıma uygun görülmeyen makaleler sürece dâhil edilmez) alışmalar alanında uzman iki hakeme gönderilir.

Hakemler İçin Uluslararası Standartlar

Hakemlerin hakemlik davetini kabul ettikten sonra uluslararası standartlara (Yayın Etiği Komitesi'nin (COPE) belirlediği etik ilkeler. <https://publicationethics.org/>) gönüllü olarak uyması beklenir.

Hakemler yazıya ilişkin bilgileri gizli tutmalıdır. Bunun yanında hakemler, makalenin yayımlanmasını reddetmek için sebep olabilecek tüm bilgileri Editör Kurulu'nun dikkatine sunmalıdır.

Hakemler, makaleleri bilimsellik açısından değerlendirmelidir. Yazıları yalnızca özgünlüklerine, önemlerine ve derginin alanlarına uygunluğuna göre objektif olarak değerlendirmelidirler. Hakemler yazarlardan bağımsız olarak makaleleri bilimsellik açısından değerlendirilmelidir.

Hakemler, makalede herhangi bir çıkar atışması ile karşılaştığında Hars Akademi'ye bildirimde bulunmalıdır.

Editör, makalelerin yayımlanmasını belirlemek ve kötü niyetli davranışları (misconduct) nlemek için gönderilen makaleleri iyice kontrol eder. Bir araştırma kötü niyetli olarak

tanımlanırsa, editörün ve hakemlerin geri bildirimlerine göre, yazının geri çekilmesinden veya düzeltilmesinden ilgili yazar sorumludur.

Dergide kör hakemlik sistemi uygulanmaktadır. Ancak hakemler kendilerine gönderilen değerlendirme formunda, kendilerine dair istenen bilgileri doldurmak zorundadır. Bu bilgiler hiçbir şekilde yazarla paylaşılmamaktadır.

Makaleler, hakemlere sistem üzerinden doğrudan (yazarın yüklediği dosyada şekil ve yazım kuralları haricinde değişiklik yapılmadan) yönlendirilmektedir.

Dergide kör hakemlik sistemi uygulandığından makale üzerinde yazar-hakem gizliliğini sağlama adına makalenin sahibini tanımlayıcı isim ya da herhangi bir kimlik bilgisine yer verilmemelidir. Bu bilgiler, yazara “Telif Hakkı Formu” ile gönderilen “Yazar Tanıma Formu” yoluyla dergi editörü tarafından yazıya eklenecektir.

Hakemlerin değerlendirmeleri sonucunda iki hakem tarafından olumlu rapor alan makale, bir sonraki sayıda yayımlanır. Hakem raporlarında eşitlik olmaması durumunda makale editör tarafından gerek görülürse üçüncü bir hakeme gönderilir. Bu durumda makalenin yayımlanıp yayımlanmamasına üçüncü hakemin raporuna göre karar verilir. Ayrıca hakeme tanınan süre içerisinde makale değerlendirilmezse makale yeni bir hakeme gönderilir.

Çeviri, aktarım, kitap ve etkinlik tanıtımı, röportaj, söyleşi vd. gibi yazılar bir hakeme yönlendirilir.

Hakemlerden gelen raporlara göre, makalenin aynen yayımlanmasına (kabul), raporda belirtilen düzeltmeler yapıldıktan sonra yayımlanmasına (düzeltmelerle kabul), raporda belirtilen düzeltmeler yapıldıktan sonra tekrar hakemlere gönderilmesinin istenmesine (düzeltme) veya yayımlanmamasına (ret) karar verilir. Hakem raporlarına göre verilen bu karar, yazar veya yazarlara mümkün olan en kısa süre içerisinde bildirilir.

Hakemlerin düzeltme yönünde görüş bildirmeleri durumunda, yazardan gerekli düzeltmeleri tamamlayarak göndermesi istenir. Düzeltme istenen makaleler, yazarı tarafından düzeltilmedikçe yayımlanmaz.

Onay Politikası

Yazar veya yazarlar etik ve yasal standartlara uymalı ve araştırmaya katılanlara aşağıdaki koşullar bildirilmelidir:

Öncelikle araştırmaya katılanların onlar hakkında bir araştırma yapılacağı konusunda bilgilendirilmelidir. Bunun yanında katılımcılara, katılımın gönüllü olduğu, katılmayı reddetmeleri durumunda herhangi bir cezalandırmanın olmadığı ve katılımcıların herhangi bir zamanda ceza almadan çekilebilecekleri konusunda bilgilendirilmelidir.

Araştırmaya katılanlar, araştırmanın amacı ve araştırmada izlenecek prosedür hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir. Katılımcılar araştırma ile ilgili soruların yanıtları için size ulaşabilecekleri iletişim bilgileri konusunda bilgilendirilmelidir.

Araştırmaya katılanlar, iş birliği yapmayı kabul etmeleri durumunda onları etkileyebilecek herhangi bir risk ve rahatsızlık varsa katılımcılara bildirilmesinin yanında katılımın olası doğrudan yararlarının (örneğin makalenin veya bölümün bir kopyasının alınması) olduğu konusunda bilgilendirilmelidir. Son olarak katılımcılar gizliliğinin nasıl korunacağı konusunda bilgilendirilmelidir.

Açık Erişim Sistemi

Açık erişimli olan bir dergi olan Hars Akademi'yi kullanıcı veya kurumlar bedelsiz olarak kullanabilir. Kullanıcıların tam metinlerin içeriğini okuma, yükleme, kopyalama, arama ve bağlantı yaparken yayıncı veya yazardan önceden izin almasına gerek yoktur. Dergideki yazı ve görseller kaynak gösterilmek koşuluyla kullanılabilir.

DERGİMİZDE YAYINLANAN YAZILARIN HER TÜRLÜ SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.

İÇİNDEKİLER / Contents

ARAŞTIRMA MAKALESİ (Research Article)

1. ***TÜRKÇENİN SESLERİNİN EKŞİ SÖZLÜK'TEKİ ÇAĞRIŞIMLARI -A-E-I-İ- / 1-16***

ASSOCIATIONS OF TURKISH VOICES IN EKŞİ SÖZLÜK -A-E-I-İ- / 1-16

Asiye Mevhibe COŞAR

2. ***HAYDAR ERGÜLEN'İN ÜZGÜN KEDİLER GAZELLERİ / 17-24***

HAYDAR ERGULEN'S SAD CATS GHAZALS / 17-24

Emel KOŞAR

3. ***SELMA RIZA'NIN UHUVVET ROMANINDAKİ KURGU DEĞİŞİKLİKLERİ / 25-34***

NOVEL FICTION CHANGES IN SELMA RIZA'S UHUVVET/ 25-34

Nebahat YUSOĞLU

4. ***ŞEBNEM ŞENYENER'İN KALBİM ÇIRILÇIPLAK SERİSİNDE POLİSİYE KURGUNUN DİNİ DAYANAKLARININ YAPIBOZUMU / 35-56***

THE DECONSTRUCTION OF THE DETECTIVE FICTION'S RELIGIOUS BACKGROUND IN ŞEBNEM ŞENYENER'S KALBİM ÇIRILÇIPLAK SERIES / 35-56

Merve Esra ÖZGÜRBÜZ

5. ***HÜSEYİN RAHMİ GÜRPINAR'IN DÜNYANIN MİHVERİ KADIN MI, PARA MI? ROMANINDA BASIN HAYATI/ 57-68***

PRESS LIFE OF HUSEYİN RAHMİ GURPINAR ON HIS NOVEL DÜNYANIN MİHVERİ KADIN MI, PARA MI? / 57-68

Meltem YANIK

6. ***TOPLUMCU GERÇEKÇİ MANİFESTONUN ÇOCUK TEMALİ ŞİİRLERDEKİ İZDÜŞÜMÜ / 69-86***

THE PROJECTION OF THE SOCIALIST REALISTIC MANIFEST IN CHILD THEMED POEMS/ 69-86

Yusuf Can PAR

7. ***BİYOGRAFİ VE KURGU ARASINDA CEMAL SÜREYA/ 87-98***
CEMAL SÜREYA BETWEEN BIOGRAPHY AND FICTION/ 87-98

Rabia Nur ÖZYÜZER

8. ***FERHAN ŞENSOY'UN İSTANBUL'U SATIYORUM ADLI OYUNUNDA ORTA OYUNU ÖGELERİNİN KULLANIMI / 99-120***
THE USE OF "ORTA OYUNU " ELEMENTS IN FERHAN ŞENSOY'S İSTANBUL'U SATIYORUM / 99-120

Güngör Mert MEMİŞ

9. ***KUMAN-KIPÇAKLARIN/ATABEKLERİN DİNİ-MEZHEPSEL KİMLİĞİNİN ŞEKİLLENMESİ / 121-148***
SHAPING RELİGİOUS-SECTARIAN IDENTITY OF CUMAN-KİPCHAKS/ATABEKS / 121-148

Rasim BAYRAKTAR

10. ***ÖĞRETMENİN YAŞAM BOYU TEMELLİ ÖĞRENİMİNE HİZMET İÇİ EĞİTİM KAPSAMINDA TARİHSEL BİR BAKIŞ: ÖĞRETMENİN SESİ RADYO KONUŞMALARINDA EĞİTİM VE KÜLTÜR MESELELERİ / 149-160***
A HISTORICAL GLANCE AT TEACHER'S LIFE-LONG-BASED LEARNING IN THE SCOPE OF IN-SERVICE TRAINING: EDUCATIONAL AND CULTURAL ISSUES IN TEACHER'S VOICE RADIO TALKS / 149-160

Zafer TANGÜLÜ

11. ***GİRESUN'DA FINDIK İLE İLGİLİ ETKİNLİKLER VE FINDIK TARIMININ GÜNCEL SORUNLARI / 161-184***
HAZELNUT RELATED ACTIVITIES AND CURRENT PROBLEMS OF HAZELNUT AGRICULTURE IN GİRESUN / 161-184

Berk KAYA

12. ***SİVAS TARİHİ KENT MEYDANI'NIN MİMARİ VE MEKÂNSAL BAĞLAMDA MEKÂN DİZİMİ YÖNTEMİ İLE ANALİZ EDİLMESİ/ 185-201***
ANALYSIS OF SİVAS HISTORICAL CITY SQUARE IN ARCHITECTURAL AND SPATIAL CONTEXT WITH THE METHOD OF SPACE RANKING /185-201

Haydar TÜRK & Murat ORAL

13. MİLAS ORTA KÖYÜNDEKİ İKİZ KUBBELİ TÜRBE VE MİMARİSİ/ 202-219
TWIN DOMED TOMB AND ARCHITECTURE IN MILAS ORTAKÖY/ 202-219

Murat Erdal DERE

RÖPORTAJ - SÖYLESİ (Report – Interview)

14. KİTABIN ORTASINDAN KONUŞALIM / 220-230

Halil CİN

KİTAP TANITIMI - DEĞERLENDİRME (Book Introduction – Evaluation)

15. GİRESUN'UN DİYOJENİ YAVYUM ERTUĞRUL / 231-249

Alpaslan KARABAĞ

16. FANTASTİK EDEBİYAT VE MASAL –ANALİTİK PSİKOLOJİ
YAKLAŞIMINA GÖRE - / 250-255

Rugeş DEMİR

DERLEME (Compilation)

17. DOKUMANIN TARİHSEL SÜREÇTE BAŞLANGICI VE GELİŞİMİNE
GENEL BİR BAKIŞ / 256-293

AN OVERVIEW OF THE BEGINNING AND DEVELOPMENT OF WEAVING
IN THE HISTORICAL PROCESS / 256-293

Dilber YILDIZ

EDİTÖRDEN

Dünyayı Bekleyen Tehlike Tahıl Krizi

Savaşlar, insanların kitleler halinde ölmesi, yaralanması, çocukların yersiz yurtsuz kalması, yaşlı ve kadın nüfusun mülteci durumuna düşmesi, savaş ekonomilerinin devreye girerek arz talep ilişkilerinin değişmesi gibi pek çok yönden dünyanın gidişatını olumsuz yönde etkileyerek, insan ruhunda tedavisi imkânsız travmalara neden olur. Savaşın bir yıkımı da insanın barışık olduğu kadar huzurlu ve müreffeh yaşadığı doğaya yöneliktir. Bomba ve kimyasallarla tahrip edilen doğa, savaşın neden olduğu kirlilikle de karşı karşıyadır. Bunların yanında doğanın savaş nedeniyle işlenmemesi de insanoğlunun gıda sorunsalıyla yüz yüze gelmesine neden olur. Kısacası, insanlığın pek çok ihtiyacının kaynağı olan doğanın savaşlar nedeniyle ilgisiz kalması, hayatın tüm aşamalarını ilgilendiren büyük sorunlara neden olmaktadır. Bunların başında da tüm dünyanın gündeminde olan tahıl kıtlığı gelmektedir.

İnsanlık Kovit 19 salgını atlatma evresine girdiğinde beklemediği bir savaşla yüzleşti. 24 Şubat 2022’de Rusya lideri Vladimir Putin’in Ukrayna’yı Nazizm’den arındırmak amacıyla bu ülkeye asker çıkarması, dünyadaki çoğu devlet tarafından şaşkınlıkla karşılandı. Vladimir Putin’in Avrupa Birliği ve Nato’nun yayılmacılığına karşı hamle girişimi olarak meşrulaştırdığı bu savaşa dünyanın geri kalanı büyük oranda tepki gösterdi. Ancak şu ana dek ne Rusya geri adım attı ne de Volodimir Oleksandroviç Zelensk’nin lideri olduğu Ukrayna teslim oldu. Savaş, açık veya gizli bir şekilde İkinci Dünya Savaşı’yla keskinleşen Doğu ve Batı’nın yeni bir kapışması haline geldi. Ancak savaşın tahribatı askerî ve siyasî alanda olduğu kadar insanî boyutlarıyla da güncelliğini korumaktadır.

Gerek bölgesel gerekse uluslararası alanda önemli iki tahıl üreticisi ülkenin birbiriyle savaşı dünyayı büyük bir gıda krizinin eşiğine getirdi. Öncelikle petrolle başlayan bu krizde en fazla etkilenecek ülkelerin başında ise çevresindeki her savaşta büyük oranda zarar gören Türkiye gelmektedir. Aslında birkaç on yıla dek tarım ülkesi olarak bilinen Türkiye’nin son yıllarda dışa bağımlılığının artması bu krizin boyutunu da arttırmaktadır.

Başta otomotiv olmak üzere üretici ülkeler için önemli bir pazar konumundaki Türkiye’nin son yıllarda en fazla inşaat, otoyol ve köprü gibi petrolle bağlantılı alanlara yatırım yapması, dışa bağımlılığını da artırdı. Gerek köprü ve otoyollar gerekse bilinçsiz ve hesapsızca yapılan konut inşaatları yüzünden ülkedeki tarım arazileri gün geçtikçe daraldı.

Savaş ya da uluslararası başka nedenlerle petrolün dünyada olduğu gibi Türkiye’de de fahiş fiyatlara ulaşması, tarımın yapılabirliğini azalttı. Tohum, gübre ve ilaç alanlarında da dışa bağımlı olan Türkiye’de dövizdeki artış ise tarıma vurulan başka bir darbe oldu. Türkiye’nin en fazla alışveriş yaptığı ülkelerin birbiriyle savaşması da Türk tarımını etkileyen en önemli etkenlerden biri oldu.

Ülkedeki tarıma ilgiyi azaltan başka bir nedense bu alanda maliyetlerin fazla olması sebebiyle çiftçinin arazilerini konut yapımı için müteahhitlere satması oldu. Irak, Suriye ve Afganistan’daki savaşlardan sonra Ukrayna’nın da işgale uğraması, bu ülkelerden Türkiye’ye göçleri çoğalttı. Konut ve arsa fiyatları bu nedenlerle arttı. Bu şartlarda üreterek yaşaması çok zor olan çiftçiler yüksek fiyatlarla arazilerini elden çıkarma yoluna gitti. Böylece Türk çiftçisi çalışarak yıllarca elde edemeyeceği kadar büyük miktarlardaki parayı tek seferde arazilerini satarak elde etmiş oldu.

Ancak birkaç ay içinde petrolden başlamak üzere şekerden buğday ürünlerine, yağdan kâğıt ürünlerine dek hemen her alanda önemli düzeydeki fiyat artışlarının başlaması ve bunun dizginlenecek gibi de görünmemesi ülkedeki herkesi şaşkına çevirdi. Şu günlerde zam sağanağının devam etmesi konunun akliselimce ele alınmasını geciktirmektedir. Bu gidişin önü siyasî ya da

ekonomik olarak alınsa bile yaralarının sarılması uzun zaman alacak gibi görünmektedir. Çünkü gerçek olan şu ki Türk milleti en büyük gücü olan üretimi askıya almış bulunmaktadır.

Böylesine ucu görünmeyen bir krizde yapılması gereken şey, Türk milletinin temel değerlerine geri dönmek olmalıdır. Bunlardan birincisi tasarruf tedbirleridir ki Türk milletinin en önemli karakteri tasarruflu oluşudur, denilebilir. Türk'ün dilinden edebiyatına, sanatından yemek kültürüne, fiziksel yapısından hayal dünyasına dek her şeyine işlemiş olan tasarruf, bugün en fazla ihtiyaç duyduğu özelliğidir. Bir damla temiz sudan başlamak üzere bir çivi tanesi, bir fındık, bir buğday tanesini değerli olarak görüp yerden alarak başının üstünde taşımayı genetik kodlarında bulabilecek Türk milleti, bu büyük krizi de çok zorlanmadan atlatabilecektir. Ancak krizi atlatmak da çözüm değildir. En akılcı çözüm üretim ekonomisine geçmektir.

Öncelikle kendi ihtiyaçları olmak üzere olabildiğince daha fazla ve sağlıklı üretime geçmek için tarım arazilerini etkin kullanmak millete düştüğü kadar devletin kurumlarına düşmektedir. İnşaat alanlarının tarıma elverişli olmayan yerlere yönlendirilmesi, yerli tohum, gübre ve enerji kaynaklarının özendirilmesi, üretimin desteklenmesi devlet kurumlarından beklenen girişimlerdir. Bunun yanında büyük şehirlerin değil taşranın cazibe merkezleri haline getirilmesi, teşviklerin bu taraflara kaydırılması, buraların vergiden muaf tutulması da ülke tarımına nefes aldiracaktır.

Girdi maliyetlerinin afaki noktalara ulaşmasının sonucu olarak üretim krizi içindeki Türk tarımı, çok basit uygulamalarla kendine gelecektir. Bunun için yapılması gereken başka bir şey, ne yazık ki alışkanlık haline gelen, ülkedeki üretim ve hasat zamanında ithalat vergi oranlarının sıfırlanması uygulamasından vazgeçmektir. Türk milleti için bir tahıl tanesi, bir avuç toprak ve bir damla su nasıl kutsalsa, devlet için de Türk çiftçisinin ürettiği ürün değerli olmalıdır.

Doç. Dr. Hatem TÜRK

Haziran 2022